

VOORBLAD SCHRIFTELIJKE TOETSEN

OPLEIDING	: MECHATRONICA
TOETSCODE	: MECH5-T1 (DYNAMISCH MODELEREN)
GROEP	: MEH2 (COHORT 2012)
TOETSDATUM	: 25 APRIL 2014
TIJD	: 11.00 - 12.30
AANTAL PAGINA'S (incl. voorblad)	: 4
DEZE TOETS BESTAAT UIT	: 6 open vragen 0 meerkeuzevragen
GEBRUIK HULPMIDDELEN	: JA
TOETSOPGAVE INLEVEREN	: NEE
TOEGESTANE HULPMIDDELEN	: (grafische) rekenmachines
OVERIGE OPMERKINGEN	: Beoordeling tentamen: bij elke vraag staat het maximaal aantal te behalen punten. In totaal zijn maximaal 90 punten te behalen. Eindcijfer = 1 + aantal behaalde punten / 10
OPSTELLER VAN DEZE TOETS	: Rufus Fraanje
TWEEDE LEZER VAN DEZE TOETS	: Theo Koreneef

BELANGRIJKSTE PUNTEN UIT DE TOETSREGELING VAN DE ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING:

- je dient je via Osiris ingeschreven te hebben voor deze toets
- schrijf je naam, je studentnummer, de toetscode en de naam van de docent meteen op het tentamenpapier
- leg je identiteitsbewijs op de hoek van de tafel
- zet alle elektronische communicatiemiddelen (mobiele telefoon, PDA, etc.) uit en stop deze in je tas; deze mogen niet als calculator of klok worden gebruikt
- je mag het lokaal het eerste halfuur en de laatste 15 minuten van een toets niet verlaten
- volg de instructies op het toetsvoorblad

Tabel 1: Operaties in t - en s -domein

Regel	t -domein	s -domein
lineariteit	$a \cdot f(t) + b \cdot g(t)$	$a \cdot F(s) + b \cdot G(s)$
demping	$e^{-at} \cdot f(t)$	$F(s + a)$
verschuiving in de tijd	$f(t - a)$	$e^{-as} \cdot F(s)$
afgeleiden (alle beginwaarden zijn nul)	$\frac{d^n f(t)}{dt^n}$	$s^n \cdot F(s)$
beginwaardetheorema	$f(0) = \lim_{t \rightarrow 0} f(t)$	$f(0) = \lim_{s \rightarrow \infty} s \cdot F(s)$
eindwaardetheorema	$f(\infty) = \lim_{t \rightarrow \infty} f(t)$	$f(\infty) = \lim_{s \rightarrow 0} s \cdot F(s)$

Tabel 2: Signalen in t - en s -domein

Signaaltype	t -domein	s -domein
eenheidsstapfunctie	$1(t)$	$\frac{1}{s}$
deltafunctie	$\delta(t)$	1
n^e -machts functie	$t^n \cdot 1(t)$	$\frac{n!}{s^{n+1}}$
e-macht	$e^{-at} \cdot 1(t)$	$\frac{1}{s + a}$
sinus	$\sin(\omega t) \cdot 1(t)$	$\frac{\omega}{s^2 + \omega^2}$
cosinus	$\cos(\omega t) \cdot 1(t)$	$\frac{s}{s^2 + \omega^2}$
gedempte sinus	$e^{-at} \cdot \sin(\omega t) \cdot 1(t)$	$\frac{\omega}{(s + a)^2 + \omega^2}$
gedempte cosinus	$e^{-at} \cdot \cos(\omega t) \cdot 1(t)$	$\frac{s + a}{(s + a)^2 + \omega^2}$

Opgave 1 (10 pt)

- Leg uit wanneer een systeem continue is.
- Leg uit wanneer een systeem analoog is.
- Geef een voorbeeld van een continue en analoog systeem.

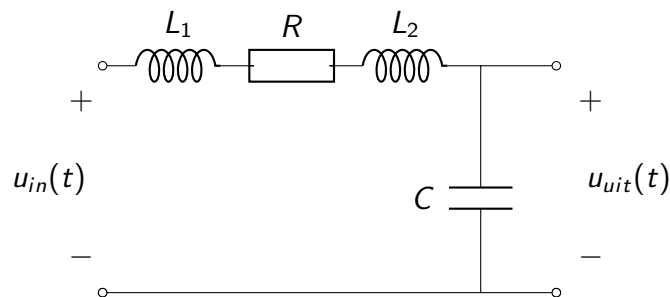
Opgave 2 (20 pt)

- Leg uit hoe kinetische energie vast gehouden kan worden in het roterende mechanische domein.
- Leg uit hoe kinetische energie vast gehouden kan worden in het elektrische domein.
- Leg uit hoe potentiële energie vast gehouden kan worden in het elektrische domein.
- Leg uit hoe potentiële energie vast gehouden kan worden in het hydraulische domein.
- Leg uit hoe energie omgezet kan worden in warmte in het lineair mechanische domein.
- Leg uit hoe energie omgezet kan worden in warmte in het elektrische domein.

Opgave 3 (30 pt)

Figuur 1 toont een elektrische circuit, waarvan we de relatie tussen de ingang $u_{in}(t)$ en de uitgang $u_{uit}(t)$ willen modeleren. Het circuit bestaat uit twee spoelen met zelfinductie $L_1 = 10\text{mH}$ en $L_2 = 20\text{mH}$, de weerstand $R = 100\Omega$ en de condensator is $C = 10\mu\text{F}$.

Merk op dat de spanning over een spoel met inductie L gegeven wordt door $u_L(t) = L \frac{di(t)}{dt}$ en de stroom door een condensator met capaciteit C wordt gegeven door $i(t) = C \frac{du_C(t)}{dt}$ waarbij $u_C(t)$ de spanning over de condensator.

Figuur 1: Elektrische circuit behorend bij vraag 3.

- Leidt met de wet van Kirchhof de differentiaal vergelijking af die de relatie tussen $u_{in}(t)$ en $u_{uit}(t)$ bepaald.
- Bereken de overbrengingsfunctie van het systeem. Als je geen antwoord gevonden hebt bij a., mag je uitgaan van de differentiaalvergelijking:

$$10^{-3} \ddot{u}_{uit}(t) + u_{uit}(t) = 0.2 \dot{u}_{in}(t) + u_{in}(t)$$

- Leg in woorden kwalitatief uit hoe de $u_{uit}(t)$ zich zal gedragen als op $u_{in}(t)$ een stapsignaal van 1V gezet wordt (dus $u_{in}(t) = 1(t)$).

Opgave 4 (10 pt)

Gegeven een systeem met de overbrengingsfunctie:

$$H(s) = \frac{2s + 1}{s^2 + 5s + 6}$$

Bereken de impulseresponsie van dit systeem.

Opgave 5 (10 pt)

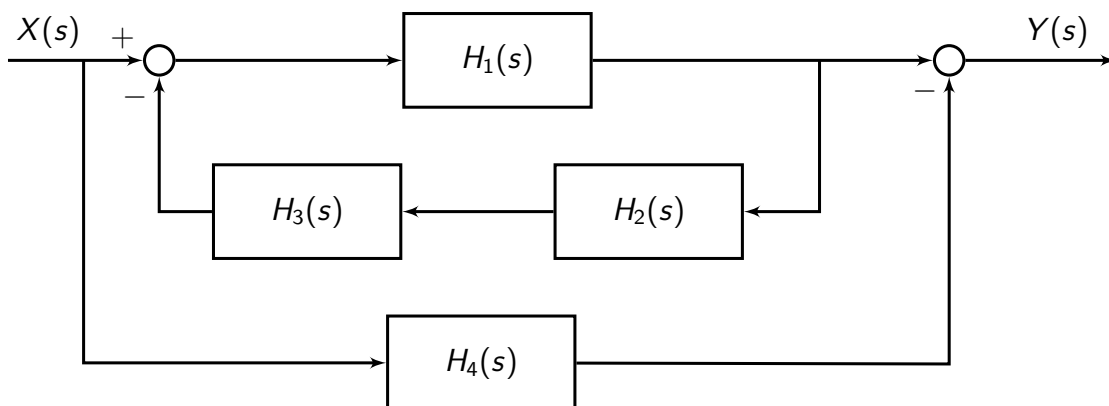
Gegeven een systeem met de overbrengingsfunctie:

$$H(s) = \frac{3(s^2 - s)}{s^2 + 2s + 5}$$

Teken het polen- en nulpuntenbeeld van dit systeem, en leg uit of het systeem stabiel is of niet.

Opgave 6 (10 pt)

Figuur 2 toont het blokschema van een systeem met $X(s)$ als ingang en $Y(s)$ als uitgang. Geef de overbrengingsfunctie van dit systeem in termen van $H_1(s), \dots, H_4(s)$.

Figuur 2: Blokschema van het systeem uit vraag 6.

* - *